

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, 01104 Vilnius,
mob. tel. 8 600 38 904, el. p. rastine@tm.lt, <https://tm.lrv.lt>
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMŲ PROJEKTŲ PAKARTOTINIS PATEIKIMAS

Įvertinusi Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pateiktas pastabas, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija pakartotinai teikia nuo 2024 m. sausio 1 d. įsigaliosiantį [Lietuvos Respublikos žalos, atsiradusios dėl valdžios institucijų neteisėtų veiksmų, atlyginimo ir atstovavimo valstybei ir Lietuvos Respublikos Vyriausybei įstatymo Nr. IX-895 2 ir 5¹ straipsnių pakeitimo įstatymą Nr. XIV-2004](#) (toliau – Įstatymas) įgyvendinančių teisės aktų projektus:

(1) Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1995 m. liepos 3 d. nutarimo Nr. 929 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės atstovo Europos Žmogaus Teisių Teisme nuostatų patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios“ projektą (toliau – Nutarimo Nr. 1 projektas),

(2) Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. liepos 9 d. nutarimo Nr. 851 „Dėl Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Nutarimo Nr. 2 projektas),

(3) Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Atstovavimo valstybei Europos Žmogaus Teisių Teisme ir kitose tarptautinėse teisminėse ar ginčų sprendimo institucijose, kurių jurisdikciją yra pripažinusi Lietuvos Respublika, taisyklių patvirtinimo“ projektą (toliau – Nutarimo Nr. 3 projektas arba Taisyklės).

Vadovaujantis Įstatymu ir jį įgyvendinančių Nutarimų projektų nuostatomis, Teisingumo ministerija perima atstovavimo valstybei Europos Žmogaus Teisių Teisme ir kitose tarptautinėse teisminėse ir ginčų sprendimo institucijose funkcijas, kurias anksčiau vykdė Vyriausybės atstovas Europos Žmogaus Teisių Teisme. Naujasis atstovavimo valstybei modelis perima Europos valstybių gerosios praktikos pavyzdį, kai net 26 Europos Tarybos valstybėse narėse atstovavimo veiklą organizuoja ir vykdo ministerijos. Be to, panašus modelis jau veikia ir Lietuvos valstybės institucijoms pažįstamas, organizuojant valstybės interesų atstovavimą Europos Sąjungos teismuose. Teisingumo ministerija siekia sisteminio požiūrio į atstovavimo valstybei tarptautiniuose teismuose ir ginčus nagrinėjančiose institucijose veiklą, organizuojant procesus pagal panašius veiklos principus. Tuo pačiu, iš esmės nesikeičia nusistovėjusi tarpinstitucinio bendradarbiavimo praktika, ji tampa labiau struktūruota. Siekiama aiškaus bendradarbiavimo proceso, aiškių institucijų vaidmenų pasidalinimo, didinant politiką formuojančių institucijų ir Vyriausybės įsitraukimą į valstybės pozicijų formavimą. Taisyklių projektas parengtas kaip bendrinių atstovavimo valstybei taisyklių rinkinys ir, prireikus, šios taisyklės *mutatis mutandis* galėtų būti naudojamos kitų ministerijų ar valstybės institucijų

(įstaigų), įgaliotų atstovauti valstybei kitose tarptautinėse teisminėse ar ginčų sprendimo institucijose, išskyrus kai teisės aktai numatys kitaip arba *ad hoc* atstovavimo valstybei atvejais.

Nutarimų Nr. 1 ir Nr. 2 projektai suderinti su Finansų ir Užsienio reikalų ministerijomis be pastabų, Nutarimo Nr. 2 projektui Vidaus reikalų ministerijos 2023 m. rugsėjo 13 d. raštu Nr. 1D-4667 ir Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2023 m. spalio 10 d. išvadoje Nr. NV-2458 pateiktos pastabos suderintos darbine tvarka, kartu pasiektas kompromisas svarstyti Teisingumo ministerijos nuostatų peržiūrą atskiru veiksniu.

Nutarimo Nr. 3 projektas buvo derinamas su visomis ministerijomis. Aplinkos, Finansų, Sveikatos apsaugos, Švietimo, mokslo ir sporto, Vidaus reikalų ir Žemės ūkio ministerijos pastabų neturėjo, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija bei Krašto apsaugos ministerija darbo tvarka informavo, kad pastabų projektui neturi. Nutarimo Nr. 3 projektas patikslintas, atsižvelgiant į Kultūros, Susisiekimo ir Užsienio reikalų ministerijų pastabas, nurodant aiškią teisės akto taikymo taisyklę: Taisyklės bus taikomos organizuojant atstovavimo valstybei veiklą nurodytose tarptautinėse teisminėse ir ginčų sprendimo institucijose – Europos Žmogaus Teisių Teisme bei Jungtinių Tautų Žmogaus teisių, Moterų diskriminacijos panaikinimo, Asmenų su negalia teisių, Priverstinio dingimo ir Vaiko teisių komitetų nagrinėjamose bylose (šiuo atveju Teisingumo ministerija bus įgaliota atstovauti valstybei); kituose tarptautiniuose teisiniuose ar ginčų sprendimo formatuose nagrinėjant bylas šiomis Taisyklėmis įgalios valstybei atstovauti valstybės institucijos (įstaigos) vadovausis *mutatis mutandis*, t. y. Taisyklės nebūtinai visa apimtimi turės būti taikomos, kartu nustatoma, jog Taisyklės nebus taikomos *ad hoc* įgaliojimų atstovauti valstybei konkrečiose bylose atvejais.

Taisyklių projektas buvo patikslintas pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2023 m. lapkričio 21 d. išvadoje Nr. NV-2893 pateiktas pastabas bei derinant projektą darbo tvarka. Buvo atsižvelgta į daugumą pastabų ir Taisyklės patikslintos teisės technikos požiūriu. Dėl vienos iš pastabų, kuria siūlyta parengti bendrą teisės aktą dėl valstybės atstovavimo taisyklių įvairiuose teisiniuose ir ginčų sprendimo formatuose, buvo rastas kompromisas, išlaikant esamą požiūrį ir teisinį reguliavimą, ateityje tokia galimybė galės būti įvertinta atskirai.

Nutarimų projektai skelbiami Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinės sistemos (TAIS) Projektų registravimo posistemyje.

Nutarimų projektai neprieštaruja 18-osios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72.

Nutarimų projektai nenotifikuotini Europos Komisijai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimo Nr. 617 reikalavimus.

Nutarimų projektuose naujų terminų, vertintinų Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo nustatyta tvarka, nenumatyta.

Nutarimų projektais nėra iš esmės keičiamas esamas teisinis reguliavimas, todėl numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas, vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 6 d. nutarimu Nr. 276, 4 punktu, neatliekamas. Priėmus Nutarimų projektus, neigiamų pasekmių nenumatoma.

Buvo atliktas Taisyklių projekto antikorpacinis vertinimas.

Nutarimų projektų įgyvendinimas nereikalauja papildomų valstybės biudžeto asignavimų.

Nutarimų projektus parengė Teisingumo ministerijos Teisinio atstovavimo grupė (vadovas Ričard Dzikovič, tel. +370 602 66973, el. p. ricard.dzikovic@tm.lt).

PRIDEDAMA:

1. Vyriausybės nutarimo Nr. 929 pripažinimo netekusiu galios projektas, 1 lapas.
2. Vyriausybės nutarimo Nr. 851 pakeitimo projektas, 1 lapas.
3. Vyriausybės nutarimo Nr. 851 pakeitimo projekto lyginamasis variantas, 1 lapas.
4. Vyriausybės nutarimo „Dėl Atstovavimo valstybei Europos Žmogaus Teisių Teisme ir kitose tarptautinėse teisminėse ar ginčų sprendimo institucijose, kurių jurisdikciją yra pripažinusi Lietuvos Respublika, taisyklių patvirtinimo“ projektas, 5 lapai.
5. Taisyklių projekto antikorupcinio vertinimo pažyma, 6 lapai.

Teisingumo ministrė

Ewelina Dobrowolska

Lina Urbaitė, tel. +37067186412, el.p. lina.urbaite@tm.lt